

Redovisningstillsyn 2019

Iakttagelser och rekommendationer utifrån
årets granskning av finansiella rapporter
12 december 2019

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

1

Agenda

- Nämnden för svensk redovisningstillsyn – uppdrag, organisation och metod
- Nämndens arbete under 2019 – iakttagelser och rekommendationer
- Alternativa Nyckeltal
- Icke Finansiell Information

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

2

Uppdrag, organisation och metod

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

3

Ny ordning sedan den 9 januari 2019

- Finansinspektionen har det yttersta ansvaret för redovisningstillsynen och sanktionsbefogenhet
- Ansvaret för granskningen av finansiella rapporter delegerades av Finansinspektionen till Nämnden för svensk redovisningstillsyn
- Nämnden är ett oberoende sakorgan vars huvudman är Föreningen för god sed på värdepappersmarknaden, paraplyorganisationen för självregleringen på svenska värdepappersmarknaden
- Föreningens enda uppgift gentemot Nämnden är att säkerställa finansieringen och genom valberedning utse ordförande och vice ordförande

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

4

Svensk självreglering på värdepappersmarknaden

Föreningen för god sed på värdepappersmarknaden verkar genom sina fyra sakorgan;

- [Aktiemarknadsnämnden](#) som gör uttalanden om god sed på aktiemarknaden
- [Kollegiet för svensk bolagsstyrning](#) som utvecklar och förvaltar bolagsstyrningskoden och regler för aktiemarknaden
- [Nämnden för svensk redovisningstillsyn](#) som har som uppgift att utföra granskning av svenska noterade bolags finansiella rapportering
- [Rådet för finansiell rapportering](#) som anpassar och utvecklar god redovisningssed samt regelbunden finansiell rapportering

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

5

Föreningens huvudmän

Huvudmännen för Föreningen för god sed på värdepappersmarknaden utgörs av:

- Aktiemarknadsbolagens Förening
- FAR
- Fondbolagens förening
- Institutionella Ägares Förening
- NASDAQ Stockholm AB
- Svensk Försäkring
- Svenska Bankföreningen
- Svenska Fondhandlareföreningen
- Svenskt Näringsliv

Huvudmännen utser styrelsen för Föreningen för god sed på värdepappersmarknaden, som i sin tur utser ledamöterna i sakorganen.

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

6

Nämndens syfte

- bidra till att börsbolagens regelbundna finansiella rapportering håller hög kvalitet och god jämförbarhet som i sin tur bidrar till en välfungerande, effektiv och hållbar svensk värdepappersmarknad
- bidra till ett gott investerarskydd och främja tilltron till den svenska värdepappersmarknaden – ”den finansiella rapporten ska ge en rättvisande bild av bolagets ställning och resultat”
- bidra till en konsekvent och harmoniserad tillämpning av redovisningsregelverket inom EU

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

7

Nämndens uppdrag

- granska att börsbolagens regelbundna finansiella information uppfyller de krav som ställs i de internationella redovisningsstandarderna International Financial Reporting Standards (IFRS) och relevanta redovisningsregler
- vidta vissa åtgärder vid regelöverträdelse (men Nämnden saknar sanktionsbefogenhet)
- aktivt delta i Esmas, EU:s tillsynsmyndighet för värdepappersmarknaden, europeiska erfarenhetsutbyte inom ramen för arbetsgruppen European Enforcers Coordination Sessions (EECS), forumet för koordinering av åtgärder och tolkning av IFRS

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

8

Nämndens organisation

- Ordförande Annika Poutiainen
- Vice ordförande Göran Melin
- Fem granskande ledamöter
 - Lena Boregård
 - Anna-Maria Copeland
 - Bror Frid
 - Anna Persson
 - Pågående rekrytering
- Administrativ chef Patrik Hellgren

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

9

Hur arbetar Nämnden?

- Kammare med ordförandegrupp, granskande ledamot & kvalitetssäkrande ledamot
- Verksamheten är till viss mån reglerad i lag. Exempelvis följer Nämnden vissa bestämmelser i förvaltningslagen och ska ha fastställda och dokumenterade rutiner för sin övervakning
- En anställning i Nämnden är en huvudsyssla, ledamöternas bisysslor prövas, Nämnden tillämpar karenstider samt dokumenterar jävsprövning i samband med varje enskilt granskningsärende

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

10

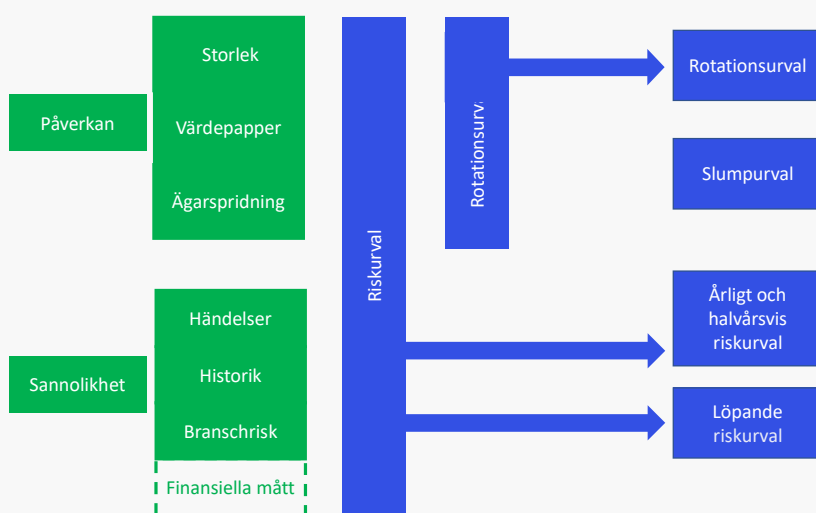
Hur arbetar Nämnden? (forts.)

- I granskningen riktar vi in oss på för bolagets verksamhet relevanta frågeställningar och redovisningsstandarder som kan ha en väsentlig påverkan på värderingen och/eller bedömningen av bolaget
- Ifall Esmas fokusområden är relevanta för bolaget ifråga, kan vi ställa frågor om tillämpningen av dessa standarder (väsentlighet krävs inte)
- Vårt årliga urval av bolag är baserat på risk, rotation och i viss mån slump
- Vi följer som en del av det riskbaserade urvalet bolagens kvartalsrapporter, pressmeddelanden, uppgifter i media, tips från allmänheten mm

Nämnden för svensk redovisningstillsyn

11

Urvalsmodell

Nämnden för svensk redovisningstillsyn

12

Hur arbetar Nämnden?

- Genomgång av årsredovisning och/eller delårsrapport
- Brev till bolagen med frågor, bedömning av erhållna svar samt eventuell ytterligare korrespondens med bolagen
- Vi träffar gärna företrädare för bolagen för att diskutera frågor som uppkommit vid granskning
- Avstämning vid behov inom EECS

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

13

Nämndens ställningstaganden

1. *Granskningen har inte lett till någon anmärkning. Bolaget meddelas skriftligen om utfallet.*
2. *En eller flera överträdelser av bestämmelser har upptäckts, men Nämnden bedömer att de är av ringa karaktär.*
3. *Bolaget följer inte en uppmaning eller uppvisar bristande samarbetsvilja. Bolaget meddelas skriftligen och ärendet överlämnas till Finansinspektionen för vidare prövning.*
4. Nämnden bedömer att överträdelsen inte kan anses vara ringa och ärendet överlämnas till Finansinspektionen för en självständig prövning av överträdelsen. FI meddelar bolaget att ärendet överlämnats. Om FI sedan i sin prövning kommer fram till att överträdelsen inte kan anses som ringa kan FI meddela en erinran och en sanktionsavgift enligt 25 kap lagen om värdepappersmarknaden.

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

14

Internationella samarbetet

- Esma har tagit fram riktlinjer för hur tillsynen ska bedrivas och det finns en databas med beslut för tillämpning av IFRS frågor som medlemsländerna bör följa
- Månatliga möten inom EECS
- Nämnden har representanter i undergrupperna Narrative Reporting Working Group och Financial Institutions Task Force som träffas minst fyra gånger om året
- Nordiskt samarbete

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

15

lakttagelser och rekommendationer

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

16

Årets granskning

Population				
	Nasdaq	NGM/NGX	Extern	
Aktier	251	14	3	
Aktier & icke aktierel.	72			
Icke aktierel.	29	15	1	

Status	
Påbörjade ärenden	69
Ställningstaganden	29

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

17

Ställningstaganden

Utfall	
Utan anmärkning	13
Begäran om rättelse i kommande rapport	13
Begäran om omedelbar rättelse	0
Beslut om överlämning till Finansinspektionen	3

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

18

Årets fokusområden

- IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder
- IFRS 9 Finansiella instrument
- IFRS 16 Leasingavtal
- Upplysningar om icke finansiell information med "fokus på miljö och alternativa nyckeltal"

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

19

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder

Iakttagelser

- Övergångseffekter beskrivs – både kvalitativt och effekten i belopp
- Flertalet tillämpar modifierad övergångsmetod, räknar inte om 2017
- Väsentliga intäcksströmmar framgår
- Knappt med information om rörliga ersättningar, rabatter och returer
- Redovisningsprinciper vid flera intäcksströmmar och prestationsåtagande kan förbättras
- Intäcksredovisning över tid eller vid viss tidpunkt framgår
- De företagsspecifika bedömningar som gjorts beskrivs inte
- Upplysning om intäkter per kategori följer segmentsredovisningen. Begränsat med ny information.
- Upplysning om avtalssaldon har inte beaktats

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

20

IFRS 15 Flera intäktsströmmar och prestationsåtaganden

Rekommendationer

Överskådlighet i redovisningsprinciper kan förbättras

- Tänk på röd tråd i framvagn, redovisningsprinciper och upplysningar om intäkter – ingen "boiler plate"
- Beakta för varje intäktsström
 - Över tid eller vid viss tidpunkt
 - Olika prestationsåtaganden
- Dela upp i olika produkter och tjänster
- Beskriv de licenser som bolaget har (punkt B56)
 - Få åtkomst till tillgången under licensperioden
 - Använda tillgången i befintligt skick vid den tidpunkt då licensen beviljas

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

21

IFRS 15 Företagsspecifika bedömningar

Rekommendationer

Beskriv de bedömningar som företagsledningen gjort avseende

- tidpunkt för överföring av varor/tjänster
- rörliga ersättningar – returer, rabatter och bonusprogram
- huvudman eller ombud
- allokering av transaktionspriset i avtal med flera prestationsåtaganden
- finansieringskomponent

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

22

IFRS 15 Upplysning om intäkter i kategorier

Bakgrund och regelverk

Punkt 114

Intäkterna ska delas upp i kategorier som "beskriver hur karaktär, belopp, tidpunkt och osäkerhet beträffande intäkter och kassaflöden påverkas av ekonomiska faktorer".

Vägledning B87-88

- Beror på fakta och omständigheter som hänför sig till företagets avtal med kunderna
- Beakta den information om intäkterna som lämnas för andra syften. Tex. investerarpresentationer och information som granskas regelbundet av den högste verkställande beslutsfattaren – segmentsrapporteringen
- Exempel på kategorier (Vägledning B89)

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

23

IFRS 15 Upplysning om intäkter i kategorier

Iakttagelser

- Val av kategorier överensstämmer med segmentsrapporteringen
- Upplysning om intäkterna enligt IFRS 15 och IFRS 8 Rörelsesegment läggs ofta i samma not
- I några fall saknas upplysning i delårsrapporter

Vanlig kategori hos ALLA företag:

- Typ av vara eller tjänst
- Geografisk region

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

24

IFRS 15 Upplysning om intäkter i kategorier

Iakttagelser

Marknads- eller kundsegment:

- Stat och kommun, Företag och Privata kunder
- Marknad för slutkund (t.ex. Energibranschen, byggverksamhet, industrier etc.)

Olika försäljningskanaler:

- Butiksförsäljning respektive försäljning via internet
- Försäljning av egna respektive externa varumärken

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

25

IFRS 15 Upplysning om intäkter i kategorier

Rekommendationer

- IFRS 15 + IFRS 8 Segmentsrapportering = Sant?
- Överväg vilka övriga kategorier som kan vara relevanta
 - Avtalslängd – relevant vid avtal som löper över längre tid
- Tydliggör vilken information som är enligt respektive standard vid upplysning i samma not
- Beskrivning i framvagn – röd tråd
- Tänk även på att IFRS 15 kategorier ska anges i delårsrapporter

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

26

IFRS 15 Uppllysning om avtalssaldon

Iakttagelser

- Upplysningar lämnas i not
- Kan uppgå till väsentliga belopp
- Kreditrisker för avtalstillgångar samma som kundfordringar

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

27

IFRS 15 Uppllysning om avtalssaldon

Rekommendationer

- Tydlig bild av vilka poster som klassificeras som avtalstillgångar eller avtalsskulder
 - underlättar läsarens bedömning av karaktären av posten
 - betydelse för bedömning av nedskrivningsbehov och upplysningar
- Presentera en samlad analys som förklarar förändringen i redovisade avtalssaldon
- Framgå av upplysningarna vid vilken tidpunkt man räknar med att få betalt

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

28

IFRS 9 Finansiella instrument och IFRS 7 Upplýsingar – icke finansiella företag

Iakttagelser

- Små övergångseffekter
- Nya principer för beräkning av förväntade kreditförluster har beskrivits
- Förenklad metod har tillämpats för kundfordringar och avtalstillgångar

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

29

IFRS 9 Finansiella instrument och IFRS 7 Upplýsingar – icke finansiella företag

Rekommendationer

- Upplýsingar om avtalstillgångar bör tas med bland övriga upplýsingar om kreditrisker
- Kvantitativa upplýsingar i tabellform bör lämnas samlat för avtalstillgångar och kundfordringar
- Viktigt att anpassa modellerna för förväntade kreditförluster i takt med att marknader och kundernas beteenden ändras

IFRS 15 och IFRS 9 är fokusområden i 2020 års granskning

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

30

IFRS 16 Leasingavtal

Iakttagelser

- Uppllysning om övergångsmetod och effekten på tillgångar och skulder (med belopp) framgår
- Stora effekter i vissa branscher – ändrat finansiella mål för soliditet och skuldsättningsgrad
- Möjliga undantag tillämpas av de flesta bolag:
 - Korttidsleasingavtal
 - Tillgångar med lågt värde
- Bedömning av avtalslängd – förlängningsoptioner
- Uppllysning om marginella låneräntan (vid modifierad övergångsmetod)
- Skillnad mellan leasingnoten för operationell leasing och leasingskulden 1/1 2019

Nämnden för svensk redovisningstillsyn

31

IFRS 16 Leasingavtal

Rekommendationer

- Bedömning av förlängningsoptioner - om företaget är rimligt säkert på att utnyttja en möjlighet att förlänga ett leasingavtal
- Omvärdera bedömning av leasingperiod löpande
- Uppllysning om skillnad mellan leasingnoten för operationell leasing och leasingskulden 1/1 2019
- Påverkan på nyckeltal – förklaringar till hur de beräknas
- Nya upplysningskrav i årsredovisningen 2019

Fokusområde i 2020 års granskning

Nämnden för svensk redovisningstillsyn

32

Övriga iakttagelser

Iakttagelser

IFRS 8 Rörelsesegment

- Uppllysning om intäkter per väsentligt land (geografiska områden)
- Uppllysning om anläggningstillgångar per väsentligt land (geografiska områden)
- Beskrivning av segmentsredovisningen
- Ett segment?

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

33

Övriga iakttagelser

Iakttagelser

Nedskrivningsprövning av immateriella tillgångar, IAS 36

- Evig tillväxt om 3%
- Uppllysning om antaganden
- Känslighetsanalyser
- Segment som kassagenererande enhet
- Varumärken med obestämbar nyttjandeperiod

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

34

Övriga iakttagelser

Iakttagelser

- Avsättning för garantiåtaganden (IAS 37) - osäkerhetsfaktorer
- Fortsatt drift (IAS 1) – upplysningar om väsentliga osäkerhetsfaktorer
- Rörelseförvärv (IFRS 3/IFRS 13) – tilläggsköpeskillning
- Upplysningar om närståendetransaktioner (IAS 24) – mellanhavanden och villkor

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

35

Alternativa Nyckeltal

Alternative Performance Measures - APM

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

36

Alternativa Nyckeltal Alternative Performance Measures- APM

Esma:s APM Guidelines inklusive Q&A

- Tillämpning i Sverige från 1 juli 2016
- Q&A – 17 st. – senast publicerad 2017
- Definition av APM/justerad APM
- APM användning baseras på 8 principer;
 - Tydlig definition
 - Opartisk beräkning
 - Beteckning inte missvisande
 - Avstämningsbar
 - Förklara bolagsspecifik användning
 - Jämbördig användning (prominence)
 - Jämförbar över tid
 - Konsistent över tid – förklara och motivera förändringar

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

37

Alternativa Nyckeltal Alternative Performance Measures- APM

Esma:s APM Study 2019

- Syftar till;
 - Kartlägga efterlevnad av Esma Guidelines inkl. Q&A
 - Input till IASB standard för Primary Financial Statements
- Omfattar ca 125 emittenter
- Desk top examination inom EEA (European Economic Area)
 - Management Reports (Förvaltningsberättelser)
 - Primary Financial Statements (IFRS Räkningar)
 - "Ad hoc disclosures" (Pressreleaser mm enligt MAR)
 - Prospekt
- Rapport väntas publiceras i december 2019

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

38

Alternativa Nyckeltal Alternative Performance Measures- APM

Tillsyn av Årsredovisningar 2019

- APM anges som ett prioriterat område i övervakning 2020
- IFRS 16 – APM Guidelines – information om ändringar i beräkningar av APM med motivering

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

39

Alternativa Nyckeltal Alternative Performance Measures- APM

Rekommendationer

- Sammanställ definitioner, förklaringar, härledningar och beräkningar på en plats
- lämna tydlig hänvisning eller länk till sammanställning – i all marknadskommunikation och finansiella rapporter
- Ge en bolagsspecifik förklaring till hur och varför APM används
- Definiera och specificera justeringsposter – ex vis jämförelsestörande poster
- Upprätta tydliga härledningar, avstämningar och bryggor mellan APM och finansiella rapporter
- IFRS 16 – lägg extra vikt vid att förklara påverkan och jämförbarhet i APM

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

40

Icke Finansiell Information

Non-Financial Information Disclosures - NFI

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

41

Icke-Finansiell Rapportering Non-Financial Information - NFI

Bakgrund och regelverk

- EU direktiv 2014
- EU kommissionen 2017 – icke bindande riktlinjer
- Årsredovisningslagen 2017 – Hållbarhetsrapport
- EU kommissionen 2019 – supplement till icke bindande riktlinjer

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

42

Icke Finansiell Rapportering Non-Financial Information - NFI

EU kommissionen – Icke bindande riktlinjer 2017

- Omfattar Icke-finansiell information
- Icke bindande – inga nya rättsliga skyldigheter- dock ÅRL i SE
- Områden att inkludera;
 - Affärsmodell
 - Väsentliga risker och hantering av dessa utifrån angivna aspekter
 - Policies och övervakning/due diligence
 - Resultat av bolagets arbete – KPI
- Aspekter som skall beskrivas;
 - Miljöfrågor
 - Sociala förhållanden och personal
 - Respekt för mänskliga rättigheter
 - Bekämpning av korruption och mutor

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

43

Icke Finansiell Rapportering Non-Financial Information - NFI

TCFD – Task force on Climate related Financial Disclosures 2017

- Inrättad 2015 på begäran av G20 – tillsatt av FSB (Financial Stability Board)
- Näringslivsledd arbetsgrupp – Michael Bloomberg ordförande
- Främja relevant information till investerare, långgivare och försäkringsgivare
- Öka insikt och information om fossilberoende tillgångar och verksamheter
- Öka intressenters förståelse för finansiell exponering för klimat relaterade risker
- Rekommendationer 2017 - Key Features
 - Icke finansiell information inkluderas i “main stream financial filings”
 - Starkt fokus på risker och möjligheter relaterade till övergång till “low carbon economy”
 - Scenario analysis i förhållande till “climate change”

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

44

Icke Finansiell Rapportering Non-Financial Information - NFI

EU kommissionen – 2019 Supplement till riktlinjer

- Framtagen som del av EU Kommissionens 2018 Action plan on Financing Sustainable Growth
- Stärka genomslag för TCFD rekommendationer
- Öka fokus på klimatrelaterade risker och påverkan
- Väsentlighet – skall bedömas ur
 - Finansiellt – icke finansiellt perspektiv
 - Bolagets påverkan på omvärlden – omvärldsfaktorer som påverkar bolaget

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

45

Icke Finansiell Rapportering Non-Financial Information - NFI

Esma - Narrative Reporting Working Group (NRWG)

- Syftar till att utveckla metoder, stärka och samordna tillsynen av NFI och APM
- 2019 genomlysning av de vanligaste ramverken för ESG rapportering
- GRI/SASB/CDP/CDSB/IIRC/TCFD
 - Oberoende – process för standard setting
 - Hur möter man ramverket i NFRD (Non Financial Reporting Directive)
 - Vilka delar bör utvecklas för att möta NFRD
 - Möjlighet till övervakning
- 2020 – genomlysning och utvärdering ur ett användarperspektiv

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

46

Icke Finansiell Rapportering Non-Financial Information - NFI

Esma:s tillsyn av Årsredovisningar 2019

- *Fokusområden - Sektion 2; Esma upprepar principer syftande till att förbättra kvalitet i NFI;*
 - Endast väsentlig information – Double materiality perspective
 - Heltäckande men kortfattad
 - Rättvisande, balanserad och lättförståelig
 - Miljöaspekter och Climate Change – Non binding guidelines & TCFD
 - Användning av KPI inom icke finansiell rapportering = APM
 - Användning av etablerade ramverk för rapportering – förklara hur
 - Supply Chain – beakta påverkan i hela värdekedjan

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

47

Icke Finansiell Rapportering Non-Financial Information - NFI

Iakttagelser och Rekommendationer

- Kommissionens Non binding guidelines har kompletterats
- Esma:s övervakning kommer att utvecklas
 - Ökad fokusering på Climate Change – CO2 – påverkan och finansiell risk
 - Beskrivning av Väsentlighet - Dual Materiality
- Beakta EU kommissionens supplement till Non Binding guidelines
- Beakta TCFD rekommendationer 2017
- Beakta sektion 2 av ESMA:s prioriterade områden 2020

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

48

Avslutningsvis

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

49

Fokusområden 2020

- IFRS 9
- IFRS 15
- IFRS 16 med särskild fokus på leasing period och diskonteringsränta
- IAS 12 med särskild fokus på uppskjutna skattefordringar med anledning av outnyttjade förlustavdrag
- Beskrivning av alternativa nyckeltal vid förekomsten av jämförelsestörande poster

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

50

Nämndens beslut

- Rubriker uppdelat efter IFRS/IAS enligt våra ställningstaganden
- För samtliga ställningstaganden se https://www.redovisningstillsyn.se/stallningstaganden/stallningstaganden_3645

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

51

Kontakt

- Nämnden har ett kansli med telefontid mellan kl 09.00-12.00 måndag – fredag för frågor från noterade bolag och allmänheten

Telefon

- 08-50 88 22 95

Epost

- kansli@redovisningstillsyn.se

Postadress

- Nämnden för svensk redovisningstillsyn
Väpnargatan 8, 6 tr.
114 51 STOCKHOLM

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn

52

Frågor?

Nämnden för svensk
redovisningstillsyn